

В.П. БОРОДАЮ — 80

8 травня 2019 р. виповнилося 80 років відомому вченому у галузі тваринництва та агроєкології, доктору сільськогосподарських наук, професору, провідному науковому співробітнику, академіку Академії наук вищої освіти України та Всеукраїнської академії культурної спадщини Українського козацтва, почесному доктору і заслуженому захиснику природи Інституту агроєкології і природокористування НААН Віталію Петровичу Бородаю.

У 1956 р. В.П. Бородаю вступив до Київського ветеринарного інституту, що згодом увійшов у структуру Української сільськогосподарської академії, яку у 1961 р. успішно закінчив.

Упродовж 1961–1966 рр. молодий фахівець працював старшим зоотехніком колгоспу «Всесвітній Жовтень» та обласної агрохімічної лабораторії Чернігівського району й області, секретарем Чернігівського райкому комсомолу, був делегатом XIV з'їзду ВЛКСМ від України.

З 1966 р. — аспірант кафедри годівлі тварин УСГА. З 1969 до 1977 року обіймав посаду директора Київської обласної держплемстанції, інструктора сільгоспвідділу Київського обкому партії і викладача (за сумісництвом) Немішайвського сільськогосподарського технікуму (Бородянський р-н Київської обл.).

У 1971 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук. У 1977 р. — призначений директором радгоспу-комбінату «Калитянський» Броварського р-ну і старшим науковим співробітником (за сумісництвом) Полтавського науково-дослідного інституту свинарства.

У 1981 р. Віталій Петрович став генеральним директором Київського тресту радгоспів «Київтваринпром». Згодом обіймав по-

саду доцента (за сумісництвом) кафедри свинарства, вівчарства та птахівництва УСГА. Під час своєї діяльності у тресті налагодив зв'язки з аналогічними тваринницькими комплексами Польщі та Німецької Демократичної Республіки.

У 1983 р. — призначений генеральним директором держплемптахозаводу «Поліський», ЗАТ «Гаврилівський птахівничий комплекс» і директором (за сумісництвом) селекційно-генетичного центру м'ясних курей «Оріана»

Київського філіалу Інституту птахівництва НААН. У 1996–2011 рр. працював (за сумісництвом) завідувачем новоствореної кафедри птахівництва НУБіП України. На базі курсу В.П. Бородая створено зоотехнічний факультет. У 1961 р. державний племінний птахівничий завод «Поліський» був найбільшим у колишньому СРСР і підпорядковувався союзному Міністерству сільського господарства. Підприємство виробляло племінну продукцію для восьми республік: України, Росії, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану. Частина продукції відправлялася до Сирії, Лівану та Ємену.

Під час роботи у ЗАТ «Гаврилівський птахівничий комплекс» були створені спільне підприємство між США та Україною з виробництва племінної продукції «Авіанфармс» та спільне підприємство з виробництва ветеринарних препаратів «Інтер-біофарм» у складі України, Росії та Індії. Також започатковано перше в Україні науково-виробниче об'єднання «Дніпро» з виробництва м'яса бройлерів, до складу якого входили 22 вітчизняні бройлерні фабрики.

Вчене звання доцента В.П. Бородая присвоєно у квітні 1996 р. У лютому 2000 р. він захистив дисертацію на здобуття нау-

кового ступеня доктора сільськогосподарських наук. У 2002 р. Віталію Петровичу присвоєно вчене звання професора. У 2001 р. В.П. Бородаю обрано академіком Академії наук вищої освіти України, а в 2013 р. — почесним академіком і доктором Всеукраїнської академії культурної спадщини Українського козацтва. У 2014 р. його нагороджено нагрудним знаком «Почесний громадянин Вишгородського району».

За згодою Національної академії аграрних наук України на базі держплемптахозаводу було створено перший в Україні селекційно-генетичний центр м'ясної птиці — філіал Українського інституту птахівництва НААН, який функціонував понад 10 років під назвою «Оріана»; започатковано першу в Україні кафедру птахівництва на чолі з професором В.П. Бородаєм, що з 2003 р. підпорядковувалася НУБіП України.

Віталій Петрович є автором 350 наукових і науково-методичних праць, зокрема п'яти монографій, шести підручників і навчального посібника з грифом МОН України; членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій у НУБіП України, Інституті розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця та Інституті агроекології і природокористування НААН; головним редактором науково-виробничого журналу «Сучасне птахівництво», членом редколегії журналу «Агроекологія України», що входять до переліку фахових видань, затверджених ВАК України з сільськогосподарських, ветеринарних й екологічних наук. Понад 10 років В.П. Бородай є членом Всесвітньої наукової асоціації з птахівництва (ВНАП) від України; понад 15 років — президент Київського обласного фонду милосердя і здоров'я на громадських засадах. За час трудової діяльності обирався депутатом сільської, районної та обласної рад народних депутатів. Нині Віталій Петрович є радником голови Вишгородської райдержадміністрації. Під його керівництвом працює школа підготовки кандидатів і докторів наук в аспірантурі і докторантурі.

На черговому з'їзді Всеукраїнської громадської організації «Асоціація агроекологів України» створено новий комітет — екологічної безпеки у тваринництві. Головою

цього комітету обрано професора В.П. Бородаю, який з вересня 2016 р. працює в Інституті агроекології і природокористування НААН провідним науковим співробітником лабораторії моніторингу агробіоресурсів відділу екотоксикології. На базі господарства ВАТ «Комплекс Агромарс» (с. Гаврилівка Вишгородського р-ну Київської обл.) створено Науково-навчальний центр з екологічної безпеки тваринництва, який очолив Віталій Петрович; засновано екологічну школу для підготовки кандидатів та докторів наук з питань екологічної безпеки у тваринництві.

Віталій Петровича Бородаю нагороджено 14 орденами, серед яких: Дружби народів, Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани» Верховної Ради СРСР, «Гетьман Байда-Вишневецький» Українського козацтва, Слави І-го та «Покрова» III ступеня, медаллю Золота Зірка «Герой козацтва», знаком народної пошани «Герой Чорнобилья» та ін.; 26 державними медалями, серед яких 4 медалі ВДНГ СРСР (золота, срібна та дві бронзові), «Ветеран праці» Верховної Ради СРСР, сімома почесними відзнаками, зокрема відзнаками МВС України «20 років Чорнобильської катастрофи» як учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I категорії та інваліда війни, медаллю святого рівноапостольного князя Володимира, нагрудними знаками: «Почесний громадянин Вишгородського району», «Почесний доктор екології», «Заслужений захисник природи».

Улюблені рядки з поезії Расула Гамзатова: «Люди, я прошу вас, ради Бога, не стесняйтесь доброти своєї. На землі друзей не так уж багато: Опасайтесь потерять друзей», — Віталій Петрович не тільки часто цитує, але й вважає своїм життєвим кредо.

Колеги та друзі сердечно вітають ювіляра, бажають міцного здоров'я, щастя, добра, миру, благополуччя, нових творчих злетів та досягнень, успіхів у вихованні та підготовці наукових кадрів, творчого довоління і втілення всіх намірів у життя!

*Колектив Інституту агроекології
і природокористування НААН.
Редколегія та редакція
«Агроекологічного журналу»*